

TIEDOTE

Etelä-Pohjanmaalla ei uskota sote-uudistuksen kohentavan palveluiden tasavertaisuutta maan eri puolilla

Etelä-Pohjanmaan asukkaista vain joka viides suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti sote-uudistukseen (21 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön maakuntatutkimuksesta. Osuus on sama kaikkien maakuntien kokonaistuloksissa. Kaksi viidestä (42 %) arvioi näkemyksensä neutraaliksi, ei myönteiseksi eikä kielteiseksi. Melko tai erittäin kielteisesti asennoituu joka kolmas (34 %).

Eteläpohjalaisista vajaa kolmannes (31 %) katsoo olevansa erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Joka kolmas sanoo tietämyksensä olevan heikkoa (32 %).

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa myös siihen, miten he uskovat palveluiden muuttuvan soten myötä. Viittä eri asiaa koskevat tulokset osoittivat sekä eteläpohjalaisten että kaikkien maakuntien vastaajien suhtautuvan muutokseen pessimistisesti. Joka toinen eteläpohjalainen uskoo sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla hyvinvointialueella heikkenevän (53 %).

Vielä pessimistisemmin suhtaudutaan siihen, miten palveluiden tasavertaisuuden arvioidaan kehittyvän maan eri puolilla. Niiden katsoo heikkenevän 57 prosenttia eteläpohjalaisista. Moni kuitenkin arvioi, että omat mahdollisuudet saada laadukkaita palveluita kohentuvat tai säilyvät ennallaan (41 %). Maakunnan asukkaiden näkemykset palveluiden saatavuudesta ovat jonkin verran synkempiä kuin suomalaisten keskimäärin.

Eteläpohjalaisista yli puolet epäilee, että soten seurauksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua heikkenevät (52 %). Tästä huolimatta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla ei saa kannatusta sen paremmin Etelä-Pohjanmaalla koko maassakaan. Eteläpohjalaisista vain noin joka viides (19 %) kannattaa ja selvä enemmistö (58 %) vastustaa hyvinvointialueveroa.

Yksi viidestä siirtäisi jatkossa elinkeinojen edistämisen ja kulttuuripalvelut maakunnan tai hyvinvointialueen vastuulle

Tutkimuksen vastaajilta kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää hyvinvointialueen tai maakunnan

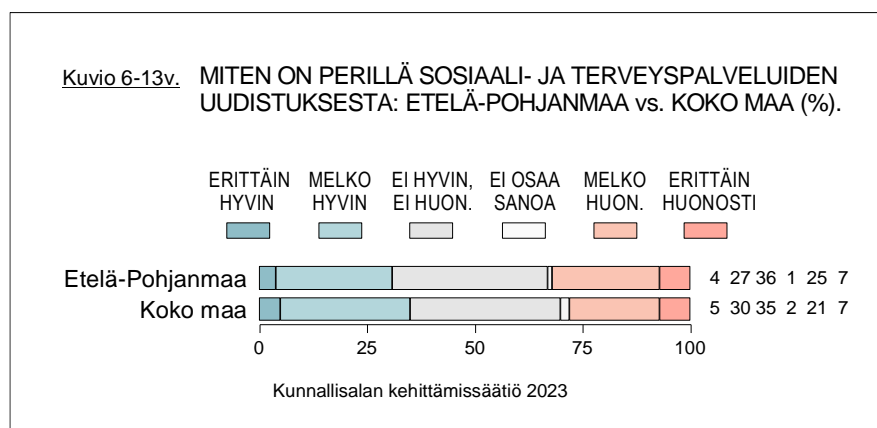
vastuulle. Yhdeksästä tiedustellusta tehtäväalueesta ei löytynyt ainuttakaan, jonka eteläpohjalaisten enemmistö haluaisi vastaisuudessa siirtää kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mielipiteet olivat kaikilta osin voimakkaasti tehtävien säilyttämisen puolella. Suhteellisesti eniten siirrolle kannatusta saavat kulttuuripalvelut (19 %) ja elinkeinojen edistäminen (19 %), mutta niidenkään siirtoa ylivoimainen enemmistö ei kannattanut. Kaikkiaan eteläpohjalaiset suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueiden vastuulle samoin kuin väestö koko maassa keskimäärin.

Maakunnan asukkaiden mielipiteet mahdollisista siirroista ovat muuttuneet vuodesta 2018 merkittävästi ainoastaan elinkeinojen edistämisen osalta. Vuonna 2018 tämän tehtäväalueen siirtoa kunnilta maakunnille kannatti yli kolmannes vastaajista (37 %), mutta vuonna 2023 kannatus on pudonnut 19 prosenttiin.

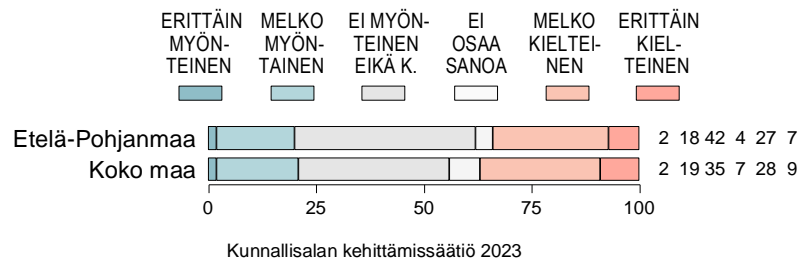
Tutkimuksen toteutus. KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Etelä-Pohjanmaalla 205. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Etelä-Pohjanmaalla hieman alle seitsemän prosenttiyksikköä suuntaansa.

Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 013 haastattelua. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

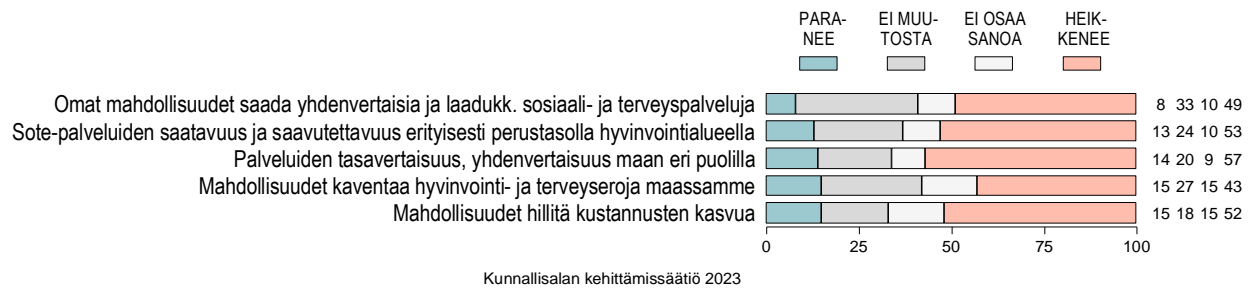
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.



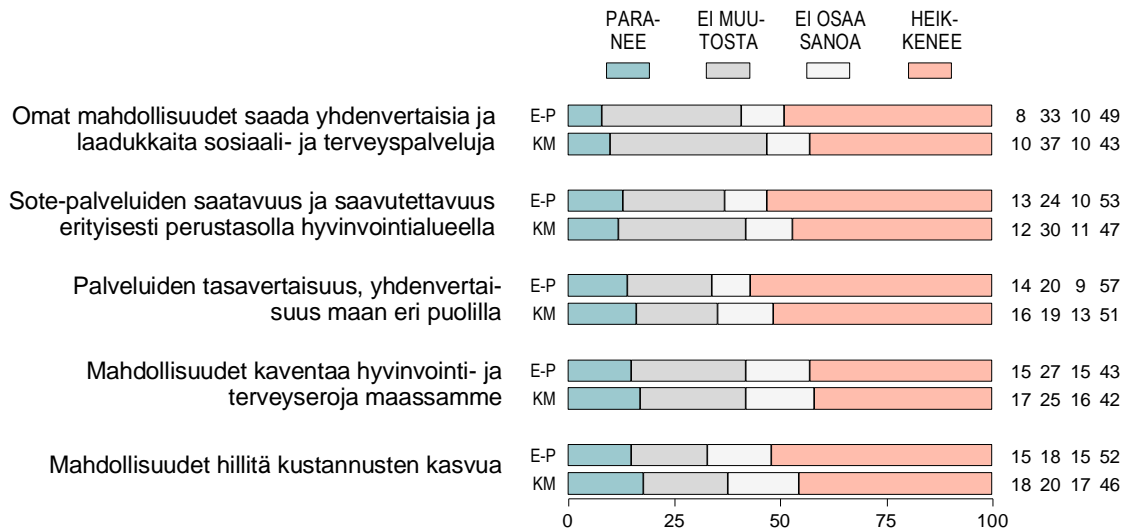
Kuvio 7-13v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: ETELÄ-POHJANMAA vs. KOKO MAA (%).



Kuvio 8-13. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: ETELÄ-POHJANMAA (%).

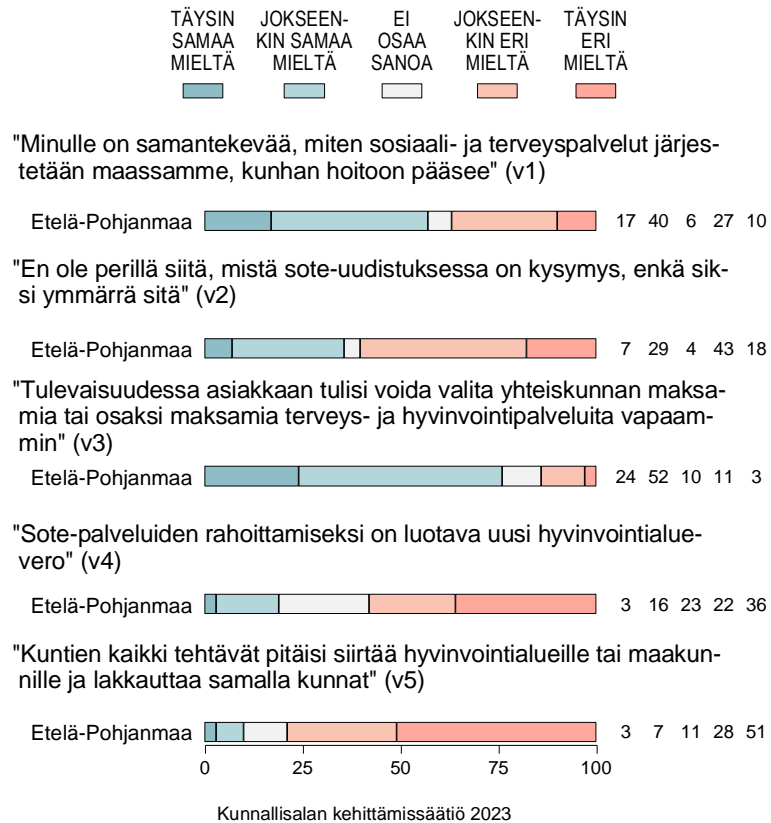


Kuvio 8-13v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: ETELÄ-POHJANMAA (E-P) vs. KOKO MAA (KM, %).








Kunnallissalan kehittämssäätiö 2023

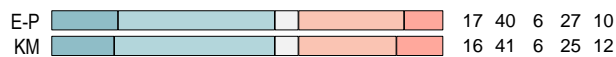
Kuvio 9-13. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITÄMIIN: ETELÄ-POHJANMAA (%).



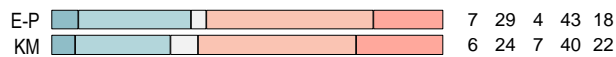
Kuvio 9-13v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: ETELÄ-POHJANMAA (E-P) vs. KOKO MAA (KM, %).

TÄYSIN SAMAA MIELTÄ	JOKSEEN- KIN SAMAA MIELTÄ	EI OSAA SANOA	JOKSEEN- KIN ERI MIELTÄ	TÄYSIN ERI MIELTÄ
				

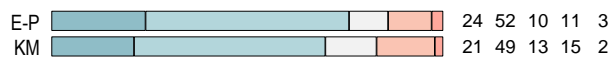
"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)



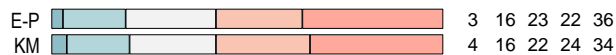
"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä siksi ymmärrä sitä" (v2)



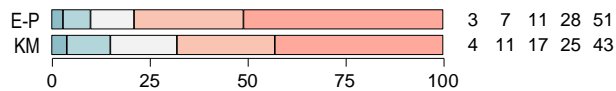
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksamia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaammin" (v3)



"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialuevero" (v4)

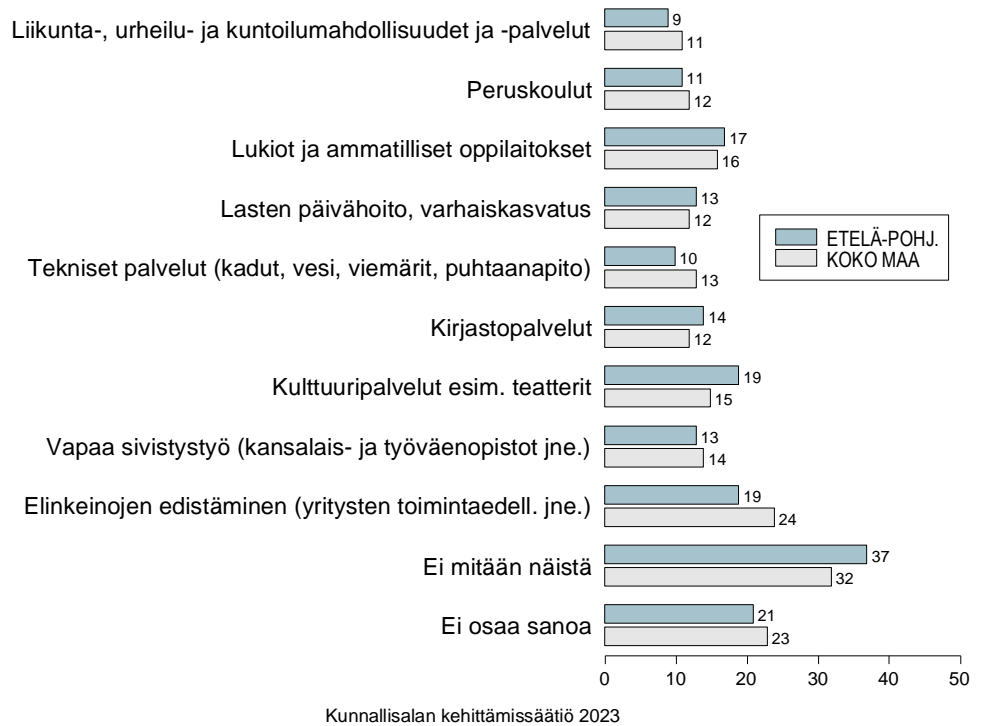


"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakunnille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

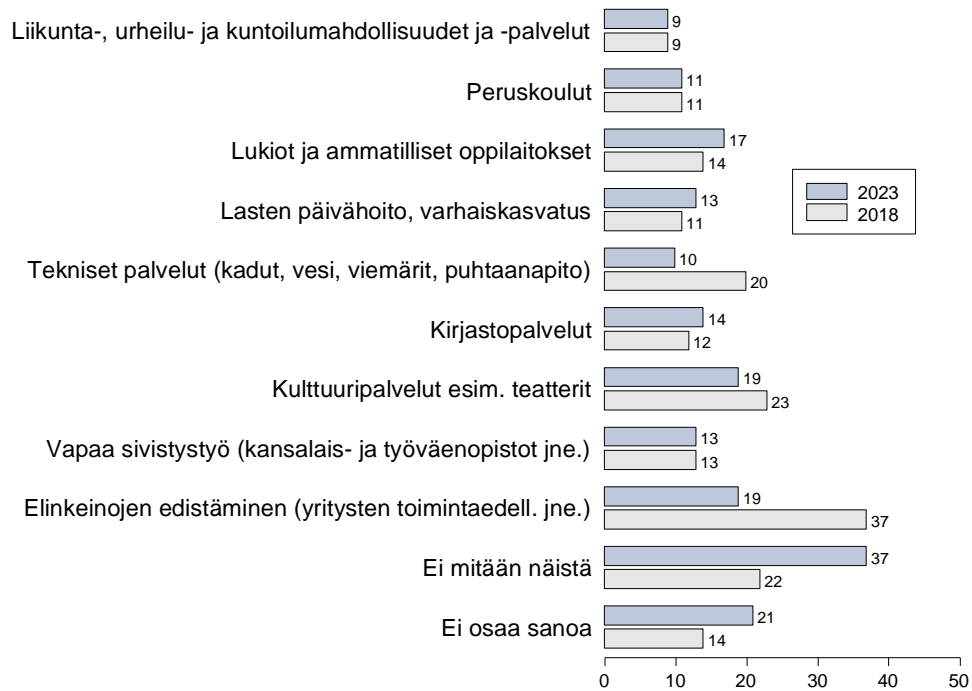


Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-13v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: ETELÄ-POHJANMAA vs. KOKO MAA (%).



Kuvio 10-13t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI MAAKUNTIEN VASTUULLE: ETELÄ-POHJANMAA VUOSINA 2018 JA 2023 (%).



Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023